

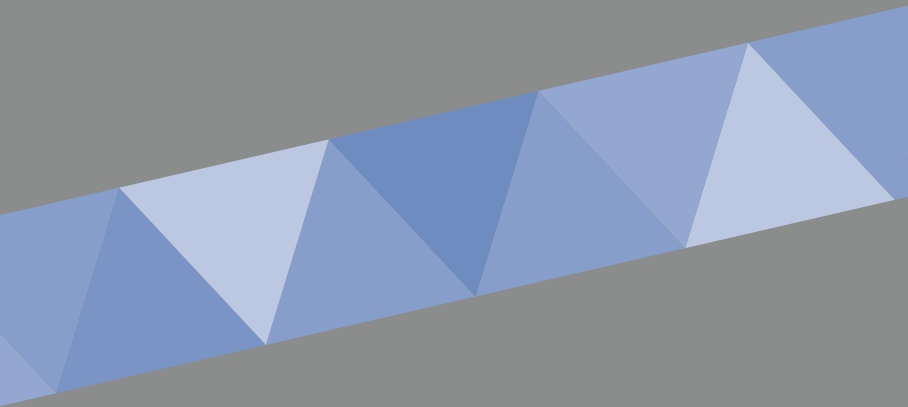
ARBITRAŽNA PRAVILA

LJUBLJANSKOG ARBITRAŽNOG CENTRA
PRI PRIVREDNOJ KOMORI SLOVENIJE

LJUBLJANSKA ARBITRAŽNA PRAVILA

[Srpski]

Rešavamo sporove
od 1928. godine

© Ljubljanski arbitražni centar pri Privrednoj
komori Slovenije (LAC), 2014

Sva prava zadržana. Ovu publikaciju je izdao
Ljubljanski arbitražni centar pri Privrednoj komori
Slovenije.

Ljubljanski arbitražni centar pri Privrednoj komori
Slovenije i njegov logo su registrovani žigovi
Privredne komore Slovenije.

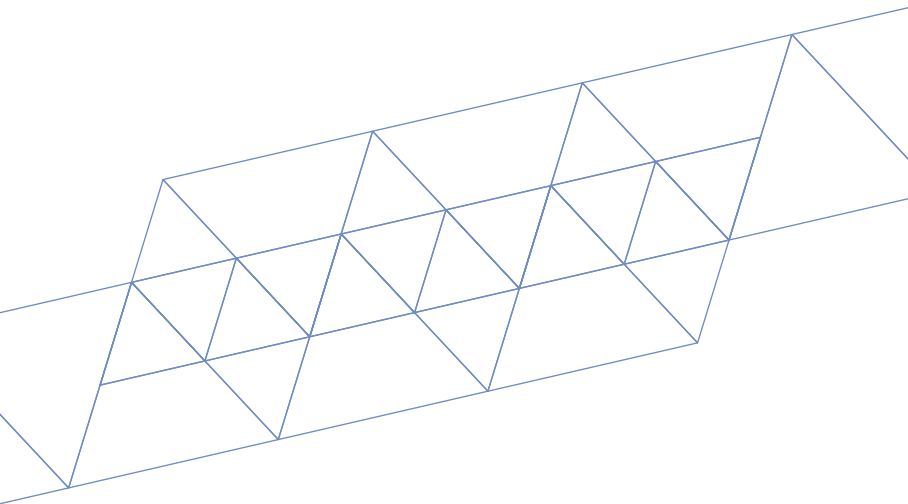

ARBITRAŽNA PRAVILA

LJUBLJANSKOG ARBITRAŽNOG CENTRA
PRI PRIVREDNOJ KOMORI SLOVENIJE

LJUBLJANSKA ARBITRAŽNA PRAVILA

[Srpski]

Rešavamo sporove
od 1928. godine

Ljubljanski Arbitražni Centar
pri Privrednoj komori Slovenije
Dimičeva ulica 13, 1504 Ljubljana, Slovenia

www.sloarbitration.eu

Sekretariat:

t: +386 1 58 98 180

f: +386 1 58 98 400

arbitraza.lj@gzs.si

SADRŽAJ

LJUBLJANSKA ARBITRAŽNA PRAVILA	1
UVODNE ODREDBE	3
Član 1 LAC	3
Član 2 Područje primene	3
Član 3 Komunikacija sa LAC	3
POČETAK ARBITRAŽNOG POSTUPKA	4
Član 4 Početak postupka	4
Član 5 Zahtev za arbitražu	4
Član 6 Taksa za registraciju	4
Član 7 Odgovor na zahtev za arbitražu	5
Član 8 Rokovi	6
Član 9 Pismena i obaveštenja	6
Član 10 Odbijanje predmeta	7
Član 11 Spajanje postupaka	7
Član 12 Pridruživanje	7
KONSTITUISANJE ARBITRAŽNOG VEĆA	8
Član 13 Broj arbitara	8
Član 14 Imenovanje arbitara	8

Član 15	
Imenovanje arbitara u slučaju suparničarstva	9
Član 16	
Nepristrasnost i nezavisnost arbitara	9
Član 17	
Potvrđivanje arbitara	9
Član 18	
Izuzeće arbitara	10
Član 19	
Razrešenje i zamena arbitara	11
POSTUPAK PRED ARBITRAŽNIM VEĆEM	11
Član 20	
Predaja predmeta arbitražnom veću	11
Član 21	
Vođenje postupka	12
Član 22	
Sedište arbitraže	12
Član 23	
Jezik postupka	12
Član 24	
Merodavno pravo	13
Član 25	
Vremenski plan toka postupka	13
Član 26	
Tužba	13
Član 27	
Odgovor na tužbu	14
Član 28	
Dalji pismeni podnesci	14
Član 29	
Preinačenje zahteva	14
Član 30	
Nadležnost arbitražnog veća	14
Član 31	
Dokazi	15
Član 32	
Usmena rasprava	15

Član 33	
Svedoci	16
Član 34	
Veštak koga postavlja arbitražno veće	16
Član 35	
Neaktivnost stranaka	17
Član 36	
Odricanje prava na prigovor	17
Član 37	
Privremene mere	17
Član 38	
Arbitar za hitne slučajeve	18
Član 39	
Završetak rasprave o predmetu	18

ARBITRAŽNA ODLUKA **19**

Član 40	
Donošenje arbitražne odluke i zaključaka	19
Član 41	
Forma i dejstvo arbitražne odluke	19
Član 42	
Rok za izdavanje konačne arbitražne odluke	20
Član 43	
Poravnanje i drugi razlozi okončanja postupka	20
Član 44	
Ispravka i tumačenje arbitražne odluke i dopunska odluka	20

TROŠKOVI ARBITRAŽNOG POSTUPKA **21**

Član 45	
Troškovi arbitraže	21
Član 46	
Troškovi stranaka	22
Član 47	
Predujam za troškove arbitraže	22

UBRZANI ARBITRAŽNI POSTUPAK **23**

Član 48	
Pravila ubrzanog arbitražnog postupka	23

OPŠTA PRAVILA	25
Član 49	
Osnovno pravilo	25
Član 50	
Tajnost	25
Član 51	
Jezička verzija Pravila	25
Član 52	
Isključenje odgovornosti	26
Član 53	
Stupanje na snagu	26
DODATAK I - ORGANIZACIJA LAC	29
Član 1	
LAC	29
Član 2	
Zadaci LAC	29
Član 3	
Predsedništvo	29
Član 4	
Imenovanje predsedništva	30
Član 5	
Sekretarijat	30
Član 6	
Imenovanje generalnog sekretara	30
Član 7	
Rad LAC	31
DODATAK II - TARIFA	32
Član 1	
Taksa za registraciju	32
Član 2	
Naknada za arbitražno veće	32
Član 3	
Administrativni troškovi LAC	33
Član 4	
Troškovi arbitražnog veća i LAC	33

DODATAK III - POSTUPAK PRED ARBITROM ZA HITNE SLUČAJEVE **36**

Član 1	
Arbitar za hitne slučajeve	36
Član 2	
Zahtev za postupak pred arbitrom za hitne slučajeve	36
Član 3	
Imenovanje arbitra za hitne slučajeve	37
Član 4	
Sedište postupka pred arbitrom za hitne slučajeve	38
Član 5	
Vodjenje postupka pred arbitrom za hitne slučajeve	38
Član 6	
Odluka o privremenoj meri	38
Član 7	
Dejstvo privremene mere	39
Član 8	
Troškovi postupka pred arbitrom za hitne slučajeve	39
Član 9	
Osnovno pravilo	40

STANDARDNE ARBITRAŽNE KLAUZULE **41**

Arbitražni postupak	43
Ubrzani arbitražni postupak	44
Arbitražni postupak bez arbitra za hitne slučajeve	45
Kako koristiti standardne arbitražne klauzule LAC	46

Ovo je zvaničan prevod Ljubljanskih arbitražnih pravila na srpski jezik koja su u originalu bila sastavljena na engleskom jeziku. U slučaju nesaglasnosti tekstova prevladaće tekst na engleskom jeziku.

ARBITRAŽNA PRAVILA

LJUBLJANSKOG ARBITRAŽNOG CENTRA
PRI PRIVREDNOJ KOMORI SLOVENIJE

UVODNE ODREDBE

Član 1

LAC

Ljubljanski arbitražni centar pri Privrednoj komori Slovenije (LAC), poznat i kao Stalni arbitražni sud pri Privrednoj komori Slovenije, je samostalna i nezavisna institucija koja pruža administrativnu podršku pri rešavanju domaćih sporova i sporova sa međunarodnim elementom u skladu sa Arbitražnim pravilima Ljubljanskog arbitražnog centra pri Privrednoj komori Slovenije (Pravila), poznatim i kao Arbitražna pravila Stalnog arbitražnog suda pri Privrednoj komori Slovenije i drugim pravilima i postupcima o kojima se stranke sporazumeju. LAC čine predsedništvo i sekretarijat. Organizacija LAC regulisana je odredbama Dodatka I.

Član 2

Područje primene

1. Ako su se stranke dogovorile da će spor rešavati arbitražno veće, konstituisano u skladu sa ovim Pravilima, ili da će spor predati na rešavanje LAC, smatra se da su pristale na primenu ovih Pravila, ako je arbitražni postupak započet posle njihovog stupanja na snagu.
2. Dodaci I, II i III sastavni su deo ovih Pravila.
3. Ako je arbitražni sporazum zaključen pre stupanja na snagu ovih Pravila odredbe njegovih članova 11 i 12 i odredbe Dodatka III neće se primenjivati, osim ako su se stranke drugačije dogovorile.

Član 3

Komunikacija sa LAC

Komunikacija stranaka i LAC odvija se na slovenačkom ili engleskom jeziku.

POČETAK ARBITRAŽNOG POSTUPKA

Član 4

Početak postupka

Arbitražni postupak počinje kada LAC primi zahtev za arbitražu.

Član 5

Zahtev za arbitražu

1. Zahtev za arbitražu treba da sadrži:
 - i. imena, adrese i kontaktne podatke (elektronske adrese, brojeve telefona, brojeve telefaksa) stranaka i njihovih zastupnika,
 - ii. kopiju arbitražnog sporazuma ili, ako ne postoji posebna isprava o tome, opis i eventualne dokaze o postojanju arbitražnog sporazuma,
 - iii. opis spora i okolnosti iz kojih proizilazi zahtev,
 - iv. zahtev,
 - v. ocenu novčane vrednosti zahteva, ako predmet zahteva nije opredeljen novčani iznos,
 - vi. predlog broja arbitara, jezika postupka i sedišta arbitraže, ako se stranke o tome nisu prethodno sporazumele,
 - vii. predlog za imenovanje jednog ili više arbitara, ako to proizilazi iz arbitražnog sporazuma i
 - viii. potvrdu o plaćenju taksi za registraciju.
2. Ako zahtev za arbitražu ne sadrži sve elemente iz stava 1, sekretarijat poziva tužioca da zahtev za arbitražu dopuni u roku koji mu odredi. Ako tužilac ne postupi u skladu sa pozivom, sekretarijat može da obustavi postupak.
3. Uz zahtev za arbitražu tužilac je obavezan da dostavi i svoj poreski broj (ako ga ima), odnosno drugi odgovarajući podatak identifikacije za porez na dodatu vrednost.

Član 6

Taksa za registraciju

1. Prilikom podnošenja zahteva za arbitražu tužilac je obavezan da plati taksu za registraciju u skladu sa Dodatkom II.

2. Sekretarijat neće poslati zahtev za arbitražu tuženom dok taksa za registraciju ne bude plaćena.
3. Ako tužilac ne plati taksu za registraciju, sekretarijat mu određuje rok za plaćanje. Ako taksa za registraciju ne bude plaćena ni u naknadnom roku, sekretarijat može da obustavi postupak.

Član 7

Odgovor na zahtev za arbitražu

1. Sekretarijat šalje zahtev za arbitražu tuženom i poziva ga da na njega odgovori u roku od 30 dana.
2. Odgovor na zahtev za arbitražu treba da sadrži:
 - i. imena, adrese i kontaktne podatke (elektronske adrese, brojeve telefona, brojeve telefaksa) stranaka i njihovih zastupnika,
 - ii. eventualni prigovor nenadležnosti arbitražnog veća konstituisanog po ovim Pravilima,
 - iii. izjavu u vezi navoda tužioca,
 - iv. odgovor na zahtev,
 - v. odgovor na ocenu novčane vrednosti zahteva, ako predmet zahteva nije opredeljen novčani iznos,
 - vi. predlog u vezi broja arbitara, jezika postupka i sedišta arbitraže, ako se stranke o tome nisu prethodno sporazumele i
 - vii. predlog za imenovanje jednog ili više arbitara, ako to proizilazi iz arbitranog sporazuma.
3. Tuženi ističe zahtev iz protivtužbe ili prigovor kompenzacije po pravilu prilikom predaje odgovora na zahtev za arbitražu. Za protivtužbu ili prigovor kompenzacije se *mutatis mutandis* primenjuju odredbe člana 5 ovih Pravila.
4. Uz odgovor na zahtev za arbitražu tuženi je obavezan da dostavi i svoj poreski broj (ako ga ima) ili drugi odgovarajući podatak identifikacije za porez na dodatu vrednost.
5. Ako tuženi ne odgovori na zahtev za arbitražu postupak se nastavlja po odredbama ovih Pravila.

Član 8

Rokovi

1. Smatra se da su sva pismena i obaveštenja poslata blagovremeno, ako su poslata pre isteka roka ili poslednjeg dana roka u skladu sa članom 9 ovih Pravila.
2. Rokovi počinju da teku sledećeg dana po isteku dana koji se u skladu sa članom 9 ovih Pravila smatra danom prijema pismena ili obaveštenja. Ako je taj dan u mestu prebivališta ili sedišta primaoca državni praznik, ili dan kada se ne radi, rok počinje da teče prvog sledećeg radnog dana. Državni praznici ili dani kada se ne radi, koji nastupe u toku trajanja roka, uračunavaju se u rok. Ako je u mestu prebivališta ili sedišta primaoca poslednji dan roka državni praznik ili dan kada se ne radi, rok ističe prvog sledećeg radnog dana.
3. Na zahtev bilo koje stranke ili po sopstvenoj inicijativi LAC može da produži ili skрати bilo koji rok koji je odredio, ili je nadležan da ga odredi, odnosno promeni.

Član 9

Pismena i obaveštenja

1. Pismena i obaveštenja se šalju na poslednju navedenu adresu primaoca. Pismena i obaveštenja mogu da se šalju po kuriru, poštom preporučeno, elektronskom poštom, telefaksom ili na bilo koji drugi način kojim se obezbeđuje potvrda o slanju.
2. Kada stranka ima zastupnika smatra se da su pismena ili obaveštenja koja su bila poslata zastupniku poslata stranci.
3. Pismena ili obaveštenja se smatraju dostavljenim na dan kada su primaocu bila stvarno dostavljena ili na dan kada se, s obzirom na način slanja naveden u stavu 1, smatra da su bila dostavljena.
4. Sva pismena i obaveštenja (zajedno sa priložima) treba da budu podneta u dovoljnom broju primeraka (za LAC, svaku od stranaka i svakog arbitra), sem ako se šalju elektronskim putem.
5. Pre nego što sekretarijat preda predmet arbitražnom veću stranke sva pismena i obaveštenja šalju LAC. Posle prijema obaveštenja o predaji predmeta arbitražnom veću stranke sva pismena i obaveštenja šalju neposredno i istovremeno arbitražnom veću i suprotnoj stranci, a u kopiji i LAC.

Član 10

Odbijanje predmeta

Predsedništvo može da odbije predmet ako nadležnost za rešavanje spora po ovim Pravilima očigledno (*prima facie*) ne postoji, ili ako su stranke dogovorile primenu pravila, koja u tolikoj meri odstupaju od odredbi ovih Pravila, da bi postupak bio nesrazmerno otežan.

Član 11

Spajanje postupaka

1. Na predlog stranke predsedništvo može da spoji dva ili više postupaka koji teku po ovim Pravilima:
 - i. ako su sve stranke saglasne sa spajanjem ili
 - ii. ako su svi zahtevi iz postupaka obuhvaćeni istim arbitražnim sporazumom ili
 - iii. ako svi zahtevi iz postupaka nisu obuhvaćeni istim arbitražnim sporazumom, ako su stranke postupaka iste, zahtevi proizilaze iz istog pravnog odnosa i predsedništvo oceni da su arbitražni sporazumi međusobno skladni.
2. Prilikom odlučivanja o spajanju postupaka predsedništvo uzima u obzir sve okolnosti koje smatra relevantnim, uključivo i to, da li je u najmanje dva postupka već došlo do imenovanja arbitara i da li su bili imenovani isti ili različiti arbitri. Predsedništvo će pre donošenja odluke obaviti savetovanje sa strankama i već imenovanim arbitrima.
3. Ako se stranke drugačije ne dogovore, postupci se pripajaju postupku koji je prvi započet.

Član 12

Pridruživanje

Na zahtev bilo koje stranke arbitražno veće može da dozvoli da se postupku kao stranka pridruži jedno ili više trećih lica, pod uslovom da ta lica obavezuje isti arbitražni sporazum. Nakon što je svim strankama, uključivo i licu, odnosno licima o čijem pridruživanju odlučuje, dalo mogućnost da se izjasne, arbitražno veće može da odbije pridruživanje ako bi time bili nesrazmerno povređeni interesi bilo koje od stranaka.

KONSTITUISANJE ARBITRAŽNOG VEĆA

Član 13

Broj arbitara

Stranke mogu da se sporazumeju o broju arbitara. Ako se stranke o broju arbitara ne sporazumeju spor rešava veće sastavljeno od tri arbitra, sem ako predsedništvo s obzirom na kompleksnost predmeta, vrednost spornog predmeta ili druge okolnosti ne odluči da spor reši arbitar pojedinac.

Član 14

Imenovanje arbitara

1. Stranke mogu da se dogovore za drugačiji način imenovanja arbitara od načina predviđenog ovim Pravilima. Ako u tom slučaju arbitražno veće nije konstituisano u roku koji su odredile stranke ili, ako ga nisu odredile, u roku koji odredi sekretarijat, arbitri će biti imenovani na način određen u članovima 14 i 15 ovih Pravila.
2. Kada arbitražno veće čini arbitar pojedinac stranke sporazumno predlažu njegovo imenovanje. Ako ga stranke sporazumno ne predlože, sekretarijat im određuje rok u kome mogu da ga predlože. Ako ga ne predlože u tom roku, imenovaće ga predsedništvo.
3. Kada arbitražno veće čini više arbitara svaka stranka predlaže imenovanje jednakog broja arbitara. Tako predloženi arbitri, po njihovom potvrđivanju, u roku od 15 dana od dana kada ih sekretarijat pozove, predlažu imenovanje arbitra koji će vršiti funkciju predsednika arbitražnog veća. Ako u roku koji su dogovorile stranke ili ga je odredio sekretarijat neki od arbitara nije predložen, imenovaće ga predsedništvo.
4. Predloženi arbitri se potvrđuju u skladu sa članom 17 ovih Pravila. Posle potvrđivanja predloženi arbitar se smatra imenovanim. Arbitri su u ugovornom odnosu sa strankama i pružaju usluge strankama.
5. Kada predsedništvo u skladu sa ovim Pravilima imenuje arbitra, uzima u obzir prirodu spora, materijalno pravo, sedište arbitraže, jezik postupka, nacionalnost stranaka i druge okolnosti predmeta.

Član 15

Imenovanje arbitara u slučaju suparničarstva

1. Kada je na strani tužioca i/ili tuženog više lica arbitri će biti imenovani na način određen u članu 14 ovih Pravila, sem ako ovim Pravilima nije drugačije određeno.
2. Kada arbitražno veće čini više od jednog arbitra, a na strani tužioca i/ili tuženog je više lica, sva lica na strani tužioca, odnosno na strani tuženog zajednički predlažu jednak broj arbitara. Ako bilo koja strana u postupku u dogovorenom roku, ili roku koji odredi sekretarijat, zajednički ne predloži arbitre, arbitra odnosno arbitre će imenovati predsedništvo. Predsedništvo, u izuzetnim slučajevima, nakon što je strankama omogućilo da se izjasne, može da poništi imenovanja i da imenuje jednog ili sve arbitre i među njima odredi arbitra koji će vršiti funkciju predsednika arbitražog veća.

Član 16

Nepriistrasnost i nezavisnost arbitara

1. Svaki arbitar mora da bude nepriistrasan i nezavisan.
2. Lice predloženo za arbitra sekretarijatu podnosi potpisanu izjavu o prihvatanju funkcije, svojoj dostupnosti, nepriistrasnosti i nezavisnosti. U toj izjavi dužno je da navede sve okolnosti koje bi mogle opravdano da dovedu u sumnju njegovu ili njenu nepriistrasnost i nezavisnost. Kopiju te izjave sekretarijat šalje strankama i drugim arbitrima i određuje rok u kome mogu da daju primedbe.
3. Ako se okolnosti iz stava 2 pojave u toku postupka arbitar o tome pismenim putem i bez odlaganja obaveštava stranke, druge arbitre i LAC.

Član 17

Potvrđivanje arbitara

1. O potvrđivanju predloženih arbitara odlučuje sekretarijat. Pri tome sekretarijat uzima u obzir izjavu iz člana 16 stava 2 ovih Pravila i sve okolnosti koje bi mogle da dovedu u sumnju nepriistrasnost i nezavisnost, dostupnost i sposobnost kvalitetnog i blagovremenog obavljanja funkcije arbitra i eventualne primedbe stranaka. Sekretarijat nije obavezan da obrazloži svoju odluku.

2. Ako predlog za imenovanje arbitra nije potvrđen, sekretarijat poziva stranku, odnosno arbitre da u roku, koji im odredi, ponovo predlože arbitra. U izuzetnim slučajevima arbitra, po prethodnom savetovanju sa strankama i drugim arbitrima, može neposredno da imenuje predsedništvo.
3. Arbitražno veće se smatra konstituisanim po potvrdi svih predloženih arbitara. O konstituisanju arbitražnog veća sekretarijat obaveštava stranke.

Član 18

Izuzeće arbitara

1. Izuzeće arbitra može da se zahteva ako postoje okolnosti koje dovode u sumnju nepristrasnost i nezavisnost arbitra, ili ako arbitar nema kvalifikacije o kojima su se stranke dogovorile. Stranka može da zahteva izuzeće arbitra čije imenovanje je predložila, ili je učestvovala pri predlaganju njegovog imenovanja, samo zbog razloga za koje je saznala po predlaganju arbitra.
2. Stranka može da zahteva izuzeće arbitra najkasnije u roku od 15 dana od dana kada je saznala za okolnosti iz stava 1. Ako stranka u tom roku ne zahteva izuzeće arbitra, smatra se da se odrekla prava da zahteva izuzeće.
3. Zahtev za izuzeće arbitra stranka šalje sekretarijatu. Zahtev se šalje pismenim putem uz navođenje razloga za izuzeće.
4. O zahtevu za izuzeće arbitra sekretarijat obaveštava arbitra čije se izuzeće zahteva, druge stranke i preostale arbitre i određuje im rok u kome mogu da se izjasne u vezi zahteva za izuzeće.
5. Ako se druge stranke slože sa izuzećem ili se arbitar sam povuče sa funkcije, imenuje se arbitar zamenik u skladu sa članom 19 ovih Pravila. Činjenica da se arbitar povukao sa svoje funkcije, ili da su se stranke složile sa njegovim izuzećem, ne znači njegovo prihvatanje razloga za izuzeće kao osnovanih.
6. Ako se druge stranke ne slože sa izuzećem, ili ako se arbitar sam ne povuče sa svoje funkcije, o zahtevu za izuzeće odlučuje predsedništvo. Predsedništvo nije obavezno da obrazloži svoju odluku.

Član 19

Razrešenje i zamena arbitara

1. Predsedništvo će arbitra razrešiti sa funkcije ako:
 - i. se o razrešenju arbitra sporazumeju sve stranke ili
 - ii. arbitar de jure ili de facto ne može da obavlja svoju funkciju, ili je ne obavlja u skladu sa ovim Pravilima,
 - iii. prihvati povlačenje arbitra,
 - iv. usvoji zahtev za izuzeće arbitra iz člana 18.
2. Pre donošenja odluke iz alineje 2 stava 1 predsedništvo strankama i arbitrima može da da mogućnost da se izjasne o razrešenju. Predsedništvo nije obavezno da obrazloži odluku o razrešenju.
3. Kada je arbitar razrešen sa svoje funkcije ili u toku postupka umre, za imenovanje arbitra zamenika se *mutatis mutandis* primenjuju odredbe članova 13 do 17.
4. Kada spor rešava arbitražno veće koje čini više arbitara, predsedništvo u izuzetnim okolnostima može da odluči da preostali arbitri nastave postupak i sami odluče. Pri tom ceniti fazu u kojoj se postupak nalazi i druge okolnosti predmeta. Predsedništvo će se pre donošenja odluke posavetovati sa strankama i ostalim arbitrima.
5. Posle imenovanja arbitra zamenika novo konstituisano arbitražno veće odlučuje da li je i u kom obimu potrebno ponoviti obavljene procesne radnje.

POSTUPAK PRED ARBITRAŽNIM VEĆEM

Član 20

Predaja predmeta arbitražnom veću

Po konstituisanju arbitražnog veća i plaćanju predujma troškova sekretarijat predaje predmet arbitražnom veću.

Član 21

Vođenje postupka

1. Arbitražno veće vodi postupak u skladu sa ovim Pravilima i dogovorom stranaka, na način koji smatra odgovarajućim. Pri tome stranke tretira jednako i svakoj od njih u odgovarajućoj fazi postupka daje razumnu mogućnost da se izjasni o predmetu spora. Prilikom vršenja svog diskrecionog prava arbitražno veće vodi postupak tako da se izbegnu nepotrebna odugovlačenja i troškovi i da se obezbedi pravično i efikasno rešavanje spora.
2. Svi učesnici postupka dužni su da postupaju u dobroj veri i da učine sve da postupak teče efikasno i da ne nastanu nepotrebni troškovi i odugovlačenja. Ako stranka ne postupuje u skladu sa navedenim, arbitražno veće može da uzme to u obzir prilikom odmeravanja troškova arbitražnog postupka strankama.

Član 22

Sedište arbitraže

1. Ako se stranke nisu sporazumele oko sedišta arbitraže određiće ga predsedništvo, sem ako predsedništvo, s obzirom na okolnosti slučaja, smatra da je primerenije da ga odredi arbitražno veće.
2. Arbitražno veće, posle savetovanja sa strankama, može da održi usmenu raspravu ili bilo koju drugu procesnu radnju u bilo kom mestu koje smatra odgovarajućim.
3. Arbitražno veće može da se sastane i održi većanje u bilo kom mestu koje smatra odgovarajućim.
4. Smatra se da je arbitražna odluka doneta u sedištu arbitraže.

Član 23

Jezik postupka

1. Ako se stranke nisu sporazumele na kom jeziku ili jezicima će teći postupak, o tome odlučuje arbitražno veće odmah posle konstituisanja. Pri tome arbitražno veće uzima u obzir okolnosti predmeta i strankama pruža mogućnost da se o tome izjasne.
2. Arbitražno veće može da odredi da bilo koji od dokumenata ili dokaza budu priloženi u prevodu na jezik ili jezike postupka.

Član 24

Merodavno pravo

1. Arbitražno veće odlučuje o sporu na osnovu pravnih pravila čiju primenu su stranke izabrale za presuđivanja predmeta spora. Izbor prava ili pravnog sistema određene države znači neposredno upućivanje na primenu materijalnog prava te države, bez kolizionih pravila.
2. Ako stranke nisu postigle dogovor, arbitražno veće odlučuje na osnovu pravnih pravila koja smatra primerenim.
3. Arbitražno veće može da odluči po načelu *amiable compositeur* ili *ex aequo et bono* samo na osnovu izričitog ovlašćenja stranaka.
4. Arbitražno veće je dužno da odluči u skladu sa odredbama ugovora i poštuje važeće trgovinske običaje.

Član 25

Vremenski plan toka postupka

1. Nakon što mu je predmet predat arbitražno veće bez odlaganja definiše vremenski plan toka postupka uz prethodno savetovanje sa strankama.
2. Vremenskim planom toka postupka arbitražno veće određuje rokove za podnošenje tužbe, odgovora na tužbu i eventualnih daljih pismenih podnesaka, datum(e) usmene rasprave, datum do kada arbitražno veće mora da izda arbitražnu odluku, odnosno drugo što smatra potrebnim.
3. Vremenski plan toka postupka i njegove eventualne promene arbitražno veće mora da dostavi strankama i LAC.

Član 26

Tužba

1. U roku koji odredi arbitražno veće tužilac šalje tužbu tuženom, svim arbitrima i LAC.
2. Ukoliko ne proizilazi iz zahteva za arbitražu, tužba treba da sadrži:
 - i. zahtev i
 - ii. činjenice i pravni osnov na kojima tužilac zasniva svoj zahtev.
3. Tužbi, koliko je to moguće, treba priložiti dokumenta i druge dokaze na koje se tužilac poziva.

Član 27

Odgovor na tužbu

1. Tuženi, u roku koji odredi arbitražno veće, šalje odgovor na tužbu tužiocu, svim arbitrima i LAC.
2. Ukoliko ne proizilazi iz odgovora na zahtev za arbitražu, odgovor na tužbu treba da sadrži:
 - i. navode o tome da li i u kom obimu tuženi priznanje zahtev tužioca ili ga osporava i
 - ii. činjenice i razloge na kojima tuženi zasniva svoje navode.
3. Odgovoru na tužbu, koliko je to moguće, treba priložiti dokumenta i druge dokaze na koje se poziva tuženi.
4. Za protivtužbu i prigovor kompenzacije se *mutatis mutandis* primenjuju odredbe člana 26.

Član 28

Dalji pismeni podnesci

Arbitražno veće, posle savetovanja sa strankama, može da odluči koje dalje pismene podneske, pored tužbe i odgovora na tužbu, stranke treba da podnesu i da im odredi rok za njihovo podnošenje.

Član 29

Preinačenje zahteva

Ako se stranke nisu drugačije sporazumele, mogu u toku postupka da preinače ili dopune tužbu, odgovor na tužbu, protivtužbu ili prigovor kompenzacije, ako tako preinačeni ostaju u okviru arbitražnog sporazuma. Arbitražno veće neće dozvoliti preinačenje ili, dopunu ako oceni da bi to prouzrokovalo nesrazmerno odugovlačenje postupka, ili bi zbog preinačenja ili dopune bili nesrazmerno povređeni interesi drugih stranaka, ili iz drugih legitimnih razloga.

Član 30

Nadležnost arbitražnog veća

1. Arbitražno veće je nadležno da odluči o svojoj nadležnosti što uključuje i sve prigovore koji se odnose na postojanje ili valjanost arbitražnog sporazuma.
2. Stranka mora da istakne prigovor nenadležnosti arbitražnog veća najkasnije u odgovoru na tužbu, a u slučaju protivtužbe

ili prigovora kompenzacije u odgovoru na protivtužbu, odnosno prigovor kompenzacije. Činjenica da je stranka predložila arbitra ili učestvovala u postupku njegovog imenovanja ne utiče na njeno pravo prigovora. Prigovor da arbitražno veće postupa izvan granica svoje nadležnosti stranka mora da istakne neposredno po obavljenoj radnji koju smatra prekoračenjem nadležnosti. U oba slučaja arbitražno veće može da dozvoli prigovor i kasnije, ako smatra da je zakašnjenje stranke opravdano.

3. Arbitražno veće o svojoj nadležnosti može da odluči posebnom odlukom ili u okviru arbitražne odluke. Arbitražno veće može da nastavi postupak i izda arbitražnu odluku bez obzira na to da li se pred redovnim sudom vodi postupak za osporavanje njegove nadležnosti.

Član 31

Dokazi

1. Arbitražno veće ceni dozvoljenost, relevantnost, značaj i uverljivost svakog dokaza.
2. Arbitražno veće bilo kada u toku postupka od bilo koje stranke može da zahteva da u određenom roku:
 - i. navede koje dokaze podnosi i koje činjenice dokazuje pojedinačnim dokazima,
 - ii. podnese dokumenta ili druge dokaze za koje arbitražno veće smatra da bi mogli biti relevantni za ishod postupka.

Član 32

Usmena rasprava

1. Usmena rasprava će se održati ako jedna od stranaka to zahteva ili ako arbitražno veće oceni da je to potrebno.
2. Arbitražno veće stranke blagovremeno obaveštava o vremenu i mestu održavanja usmene rasprave.
3. Usmena rasprava nije javna, sem ako se stranke nisu drugačije sporazumele.
4. Arbitražno veće odlučuje da li će se o usmenoj raspravi voditi zapisnik i u kom obliku.

Član 33

Svedoci

1. Arbitražno veće određuje način i tok saslušanja svedoka i veštaka koje su stranke same angažovale. Arbitražno veće može da odluči da svedoci ili veštaci koje su stranke angažovale ne budu prisutni u toku davanja izjave drugih svedoka ili takvih veštaka. Arbitražno veće može da odredi saslušanje svedoka i veštaka koje su stranke angažovale putem telekomunikacionih sredstava (na primer putem videokonferencije).
2. Arbitražno veće pre svake usmene rasprave može da naloži strankama da se izjasne kog svedoka ili veštaka predlažu i koje činjenice dokazuju njihovim svedočenjem.
3. Posle savetovanja sa strankama arbitražno veće može da odredi da se pre usmene rasprave i u roku koji arbitražno veće odredi pojedinačno svedečenje podnese u obliku potpisane pismene izjave.

Član 34

Veštak koga postavlja arbitražno veće

1. Posle savetovanja sa strankama arbitražno veće može da postavi jednog ili više veštaka sa zadatkom da podnesu pismeni nalaz i mišljenje o pitanjima koja odredi arbitražno veće.
2. Arbitražno veće od stranaka može da zahteva da veštaku predoče sve relevantne podatke i da mu dostave odnosno omoguće pristup i pregled dokumenata, roba ili drugih predmeta.
3. Dobijeni nalaz i mišljenje veštaka arbitražno veće šalje strankama koje na njega mogu da daju primedbe u pismenom obliku.
4. Na zahtev bilo koje stranke veštak može biti saslušan na usmenoj raspravi, na kojoj stranke mogu da mu postavljaju pitanja i da dovedu druge veštake koji će dati svoje mišljenje o predmetnim pitanjima.

Član 35

Neaktivnost stranaka

1. Ako tužilac bez opravdanog razloga ne podnese tužbu u određenom roku, arbitražno veće obustavlja postupak, sem ako postoje druga pitanja o kojima treba odlučiti i ako veće to oceni kao potrebno.
2. Ako tuženi bez opravdanog razloga ne podnese odgovor na tužbu u određenom roku arbitražno veće nastavlja postupak, a neaktivnost tuženog samu po sebi ne smatra priznanjem navoda tužioca.
3. Ako se stranka, koja je bila uredno obavještena, bez opravdanih razloga ne odazove pozivu na usmenu raspravu, arbitražno veće može da nastavi postupak.
4. Ako stranka koja je bila uredno pozvana da podnese dokumenta ili druge dokaze to bez opravdanog razloga ne učini, arbitražno veće može da izda arbitražnu odluku na osnovu dokaza kojima raspolaže.
5. Ako stranka bez opravdanih razloga ne preduzme radnje koje je dužna da preduzme po ovim Pravilima ili na zahtev arbitražnog veća, veće procenjuje kakve će biti posledice njene neaktivnosti.

Član 36

Odricanje prava na prigovor

Smatra se da se stranka odrekla prava na prigovor zbog kršenja arbitražnog sporazuma, ovih Pravila ili drugih pravila koja se primenjuju u postupku, ako je znala ili je morala znati za kršenje, pa uprkos tome i dalje učestvuje u postupku i bez nepotrebnog odlaganja, odnosno u roku koji je za to predviđen, nije podnela prigovor zbog kršenja.

Član 37

Privremene mere

1. Na zahtev stranke arbitražno veće može da izrekne svaku privremenu meru koju smatra potrebnom. U vezi predložene privremene mere arbitražno veće može od stranaka da zahteva odgovarajuće obezbeđenje.
2. U izuzetnim okolnostima, ako to oceni kao hitno, arbitražno veće može da izrekne privremenu meru pre nego što je suprotnoj stranci dalo mogućnost da se izjasni o zahtevu.

U tom slučaju, arbitražno veće je obavezno, čim to postane moguće, da omogući suprotnoj stranci da se izjasni o zahtevu i da na osnovu njene izjave preispita odluku o privremenoj meri.

3. Na zahtev bilo koje stranke, a u izuzetnim okolnostima, po prethodnom obaveštenju stranaka, i po sopstvenoj inicijativi, arbitražno veće može da izmeni, zadrži ili opozove privremenu meru koju je izreklo.
4. Prihvatanjem ovih Pravila stranke se obavezuju da će svaku privremenu meru izvršiti bez odlaganja, odnosno u roku koji odredi arbitražno veće. Stranka koja predlaže privremenu meru odgovara za troškove i štetu koje mera prouzrokuje bilo kojoj stranci ako arbitražno veće kasnije utvrdi da u tadašnjim okolnostima ta mera ne bi smela da bude izrečena. Arbitražno veće može da odluči o zahtevu za naknadu tako nastalih troškova ili štete bilo kada u toku postupka.
5. Zahtev za izricanje privremene mere ili drugog sredstva obezbeđenja koji stranka podnese redovnom sudu nije nespojiv sa arbitražnim sporazumom ili sa ovim Pravilima i ne smatra se odricanjem od arbitražnog sporazuma.

Član 38

Arbitar za hitne slučajeve

1. Stranka kojoj je potrebna hitna privremena mera, koja ne može da sačeka konstituisanje arbitražnog veća, može da zahteva postupak pred arbitrom za hitne slučajeve u skladu sa Dodatkom III.
2. Pravila o postupku pred arbitrom za hitne slučajeve se ne primenjuju ako su stranke dogovorile isključenje primene Dodatka III.

Član 39

Završetak rasprave o predmetu

1. Kada arbitražno veće oceni da su stranke imale dovoljno mogućnosti da se izjasne o predmetu, proglašiće da je rasprava o predmetu završena.
2. U izuzetnim okolnostima arbitražno veće pre donošenja arbitražne odluke, na predlog stranke ili po sopstvenoj inicijativi, može ponovo da otvori raspravu o predmetu.

ARBITRAŽNA ODLUKA

Član 40

Donošenje arbitražne odluke i zaključaka

1. Arbitražno veće koje čini više od jednog arbitra arbitražnu odluku ili zaključak donosi većinom glasova svojih članova. Ako se ne postigne većina, arbitražnu odluku ili zaključak donosi predsednik arbitražnog veća.
2. Arbitražno veće može da donese posebne arbitražne odluke o pojedinačnim zahtevima ili pitanjima.
3. Arbitražno veće može da ovlasti predsednika arbitražnog veća da odlučuje o pitanjima postupka, s tim što veće može kasnije da izmeni takve odluke.
4. Ako neki od arbitara bez opravdanog razloga ne učestvuje u savetovanju o donošenju arbitražne odluke ili zaključka, iako mu je za to bila data razumna mogućnost, to ne sprečava ostale arbitre da donesu odluku.

Član 41

Forma i dejstvo arbitražne odluke

1. Arbitražna odluka se izdaje u pismenom obliku. Arbitražno veće navodi razloge na kojima se arbitražna odluka zasniva, sem ako su se stranke sporazumele da razloge ne treba navoditi.
2. Arbitražna odluka je konačna i za stranke obavezujuća. Među strankama ima dejstvo pravosnažne i obavezujuće sudske presude. Prihvatanjem ovih Pravila stranke se obavezuju da svaku arbitražnu odluku izvrše bez odlaganja, odnosno u roku određenom u odluci.
3. Arbitri potpisuju arbitražnu odluku i navode datum donošenja i sedište arbitraže, određeno u skladu sa članom 22 ovih Pravila. Ako arbitražno veće čini više od jednog arbitra i ako neki od njih ne potpiše arbitražnu odluku, u odluci se navode razlozi zbog kojih nije potpisana.
4. Arbitražno veće bez odlaganja dostavlja arbitražnu odluku sekretarijatu u dovoljnom broju potpisanih primeraka za sve stranke i LAC.
5. Sekretarijat na svim primercima arbitražne odluke potvrđuje da se radi o arbitražnoj odluci donetoj na osnovu ovih Pravila.

6. Sekretarijat svakoj stranci dostavlja primerak arbitražne odluke. Jedan primerak arbitražne odluke i potvrdu o dostavljanju strankama čuva LAC.

Član 42

Rok za izdavanje konačne arbitražne odluke

Arbitražno veće izdaje konačnu arbitražnu odluku u roku od devet meseci od predaje predmeta veću u skladu sa članom 20 ovih Pravila. Predsedništvo može da produži taj rok iz opravdanih razloga na obrazložen predlog arbitražnog veća ili po sopstvenoj inicijativi. Pri tome od arbitražnog veća može da zahteva izveštaj o stanju predmeta i razlozima nemogućnosti donošenja arbitražne odluke u određenom roku.

Član 43

Poravnanje i drugi razlozi okončanja postupka

1. Ako se stranke poravnaju o predmetu spora pre donošenja konačne arbitražne odluke arbitražno veće donosi zaključak o obustavljanju postupka ili će, ako to zahtevaju stranke i ako se veće slaže, zapisati poravnanje u obliku arbitražne odluke na osnovu poravnanja. Za takvu odluku primenjuju se odredbe članova 40 i 41 a arbitražno veće nije obavezno da navede razloge takve odluke.
2. Ako pre donošenja konačne arbitražne odluke nastavak postupka postane nepotreban ili nemoguć iz bilo kog razloga koji nije naveden u stavu 1, arbitražno veće obaveštava stranke o nameri donošenja zaključka o obustavi postupka. Arbitražno veće može da donese takav zaključak sem ako jedna od stranaka tome opravdano prigovara.

Član 44

Ispravka i tumačenje arbitražne odluke i dopunska odluka

1. Svaka od stranka, u roku od 30 dana od prijema arbitražne odluke, uz obaveštavanje ostalih stranaka i sekretarijata, može da zahteva od arbitražnog veća:
 - i. ispravku pismene, računске ili druge slične greške u arbitražnoj odluci,
 - ii. tumačenje pojedinačne tačke ili dela arbitražne odluke i
 - iii. dopunsku arbitražnu odluku o zahtevima koji su bili istaknuti u postupku, a o njima nije bilo odlučeno u odluci.

2. Arbitražno veće drugim strankama daje mogućnost da se izjasne o zahtevu iz stava 1. Ako arbitražno veće smatra da je zahtev osnovan, ispraviće grešku u arbitražnoj odluci, odnosno daće tumačenje arbitražne odluke u roku od 30 dana, ili će doneti dopunsku arbitražnu odluku u roku od 60 dana od prijema zahteva. Na obrazložen predlog arbitražnog veća predsedništvo iz opravdanih razloga može da produži rokove iz ovog stava.
3. Arbitražno veće može da ispravi greške iz stava 1(i) i po sopstvenoj inicijativi, u roku od 30 dana od donošenja arbitražne odluke.
4. Za ispravku, tumačenje arbitražne odluke i dopunsku arbitražnu odluku primenjuju se odredbe članova 40 i 41 ovih Pravila. Ispravka, odnosno tumačenje čine sastavni deo arbitražne odluke.

TROŠKOVI ARBITRAŽNOG POSTUPKA

Član 45

Troškovi arbitraže

1. Troškovi arbitraže sastoje se od:
 - i. naknade za arbitražno veće,
 - ii. administrativnih troškova LAC i
 - iii. troškova arbitražnog veća i LAC.
2. Pre donošenja konačne arbitražne odluke arbitražno veće od sekretarijata treba da dobije konačan iznos troškova arbitraže. Sekretarijat određuje konačan iznos troškova arbitraže u skladu sa tarifom (Dodatak II), važećom u vreme kada je postupak započet.
3. Kada se postupak pre donošenja konačne arbitražne odluke okonča zaključkom o obustavljanju postupka ili arbitražnom odlukom na osnovu poravnania, sekretarijat određuje adekvatan konačni iznos troškova arbitraže uzimajući u obzir fazu u kojoj je postupak okončan, radnje koje je obavilo arbitražno veće i druge relevantne okolnosti. Visina naknade za arbitražno veće može u tom slučaju da bude niža od minimalnog iznosa koji proizilazi iz Dodatka II.

4. U konačnu arbitražnu odluku, arbitražnu odluku na osnovu poravnanja ili zaključak o obustavljanju postupka arbitražno veće uključuje troškove arbitraže, kako ih je konačno odredio sekretarijat i prikazuje ih raščlanjeno na naknade i troškove za svakog od arbitra i za LAC.
5. Ako se stranke nisu drugačije sporazumele arbitražno veće na zahtev bilo koje stranke odlučuje o raspodeli troškova arbitraže među strankama. Pri tome uzima u obzir načelo uspeha stranke u postupku i druge relevantne okolnosti.
6. Stranke su arbitrima i LAC solidarno odgovorne za troškove arbitraže.
7. Taksa za registraciju, administrativni troškovi LAC i naknada za arbitražno veće, koji proizilaze iz Dodatka II, ne uključuju eventualni porez na dodatu vrednost. Arbitri, prilikom imenovanja, sekretarijatu dostavljaju podatak o stopi poreza na dodatu vrednost koji se obračunava prema sumi koja će im biti isplaćena.

Član 46

Troškovi stranaka

Ako se stranke nisu drugačije sporazumele arbitražno veće, na zahtev stranke, u konačnoj arbitražnoj odluci, arbitražnoj odluci na osnovu poravnanja ili zaključku o obustavljanju postupka odlučuje o naknadi razumnih troškova koje su stranke imale zbog postupka, uključivo i troškove pravnog zastupanja. Pri tome uzima u obzir načelo uspeha stranke u postupku i druge relevantne okolnosti.

Član 47

Predujam za troškove arbitraže

1. Sekretarijat određuje iznos koji stranke treba da plate kao predujam za troškove arbitraže (predujam).
2. Predujam odgovara predviđenoj visini troškova arbitraže, kako su opredeljeni u članu 45 stavu 1 ovih Pravila. Predujam se plaća na račun LAC.
3. Tužilac i tuženi plaćaju svaki po polovinu predujma, sem ako su određeni posebni predujmi. Ako je pored tužbe podneta i protivtužba ili prigovor kompenzacije sekretarijat može za svaku stranku da odredi poseban predujam u skladu sa njenim zahtevom. Ako predujam nije dovoljan za pokrivanje troškova arbitraže ili u drugim opravdanim slučajevima,

na predlog arbitražnog veća ili po sopstvenoj inicijativi, sekretarijat može strankama da naloži plaćanje dodatnog predujma.

4. Ako neka od stranaka u roku koji je odredio sekretarijat ne izvrši zahtevano plaćanje, sekretarijat poziva suprotnu stranku na plaćanje i određuje joj rok za to. Ako i suprotna stranka ne izvrši plaćanje u skladu sa pozivom, sekretarijat može u celini ili delimično da obustavi postupak. Ako jedna stranka izvrši plaćanje umesto druge stranke, na njen zahtev arbitražno veće može da izda posebnu arbitražnu odluku kojom drugu stranku obavezuje na nadoknadu plaćenog dela predujma.
5. Po okončanju postupka neiskorišteni deo predujma se vraća strankama.

UBRZANI ARBITRAŽNI POSTUPAK

Član 48

Pravila ubrzanog arbitražnog postupka

1. Pravila ubrzanog arbitražnog postupka (ubrzani postupak) se koriste ako stranke u arbitražnom sporazumu ili kasnije izričito dogovore ubrzani postupak. Stranke mogu da dogovore ubrzani postupak najkasnije do predaje odgovora na zahtev za arbitražu.
2. Kada stranke dogovore ubrzani postupak primenjuju se Arbitražna pravila Ljubljanskog arbitražnog centra pri Privrednoj komori Slovenije sa izmenama navedenim u ovom članu.
3. Ako se stranke nisu drugačije dogovorile spor po ubrzanom postupku rešava arbitar pojedinac, sem ako predsedništvo, s obzirom na kompleksnost i druge okolnosti predmeta, odluči da spor rešava arbitražno veće sastavljeno od tri arbitra.
4. Kada arbitražno veće čini arbitar pojedinac, stranke ga predlažu sporazumno u roku od 15 dana od poziva sekretarijata. Ako arbitar pojedinac u tom roku nije predložen, imenovaće ga predsedništvo.
5. Kada arbitražno veće čini više od jednog arbitra, tužilac predlaže arbitra u zahtevu za arbitražu, a tuženi u roku od

15 dana od poziva sekretarijata. Imenovani arbitri u roku od 15 dana od poziva sekretarijata predlažu arbitra koji će vršiti funkciju predsednika arbitražnog veća. Ako neki od arbitara nije predložen u roku, imenovaće ga predsedništvo.

6. Arbitražno veće izdaje konačnu arbitražnu odluku u roku od šest meseci od predaje predmeta veću u skladu sa članom 20 ovih Pravila. Predsedništvo može da produži taj rok iz opravdanih razloga, na obrazložen predlog arbitražnog veća ili po sopstvenoj inicijativi. Pri tome od arbitražnog veća može da zahteva izveštaj o stanju predmeta i razlozima nemogućnosti donošenja arbitražne odluke u određenom roku.
7. Arbitražno veće vodi ubrzani postupak tako da konačnu arbitražnu odluku može da izda u roku iz stava 6. Ako arbitražno veće ne odluči drugačije važe sledeće odredbe:
 - i. posle predaje odgovora na zahtev za arbitražu stranke po pravilu mogu da podnesu samo tužbu, odgovor na tužbu i eventualnu protivtužbu, odnosno prigovor kompenzacije i odgovor na njih;
 - ii. sva pismena i obaveštenja šalju se elektronskim putem;
 - iii. rokovi, koje za slanje pismenih podnesaka određuje arbitražno veće, po pravilu nisu duži od 15 dana;
 - iv. arbitražno veće može da održi usmenu raspravu, sem ako su se stranke sporazumele da će o sporu biti odlučeno samo na osnovu pismenih podnesaka;
 - v. po završenoj usmenoj raspravi stranke više ne mogu podnositi pismene podneske i
 - vi. arbitražno veće navodi rezime razloga na kojima se zasniva arbitražna odluka, sem ako su se stranke sporazumele da razloge ne treba navoditi.

OPŠTA PRAVILA

Član 49

Osnovno pravilo

Arbitražno veće, stranke i LAC će u vezi svih pitanja koja ovim Pravilima nisu posebno regulisana postupati u duhu ovih Pravila i sa ciljem da se obezbedi izvršnost arbitražne odluke.

Član 50

Tajnost

1. Ukoliko se stranke nisu izričito drugačije sporazumele LAC, arbitri i arbitar za hitne slučajeve obavezni su da čuvaju tajnost postupka, arbitražne odluke, zaključaka i drugih odluka arbitražnog veća. Ta obaveza važi i za veštake koje postavlja arbitražno veće i članove predsedništva i sekretarijata.
2. Ukoliko se stranke nisu izričito drugačije sporazumele, obavezne su da čuvaju tajnost arbitražnih odluka, zaključaka i drugih odluka arbitražnog veća i LAC i svih dokumenata koje u postupku podnese bilo koja od stranaka, a nisu javno dostupni, sem u slučaju i obimu u kome je stranka obavezna da ih otkrije ili je otkrivanje potrebno za zaštitu ili ostvarivanje njenih prava, odnosno za izvršenje ili poništenje arbitražne odluke pred redovnim sudom.
3. Većanja arbitražnog veća su tajna.
4. LAC može da objavi arbitražnu odluku, zaključke i druge odluke arbitražnog veća i LAC u stručnim publikacijama, u anonimnom obliku, koji ne omogućava identifikaciju stranaka i drugih lica, sem ako se bilo koja stranaka u roku od 60 dana od njihovog donošenja tome pismeno protivi.

Član 51

Jezička verzija Pravila

Kada jezik postupka nije slovenački, verzija ovih Pravila na engleskom ima veću snagu od verzija ovih Pravila na drugim jezicima.

Član 52

Isključenje odgovornosti

Arbitri, arbitar za hitne slučajeve, LAC, članovi predsedništva i sekretarijat, Privredna komora Slovenije i njeni zaposleni nisu odgovorni ni za kakvu radnju ili propuštanje vezano za postupak, ako je takvo isključenje odgovornosti dopušteno važećim propisima.

Član 53

Stupanje na snagu

Ova Pravila stupaju na snagu 1. januara 2014.

DODACI

DODATAK I

ORGANIZACIJA LAC

Član 1

LAC

1. Ljubljanski arbitražni centar pri Privrednoj komori Slovenije (LAC) je samostalna i nezavisna institucija koja pruža administrativnu podršku pri rešavanju sporova.
2. LAC čine predsedništvo i sekretarijat. Uslove za delovanje LAC obezbeđuje Privredna komora Slovenije.

Član 2

Zadaci LAC

LAC:

- i. pruža administrativnu podršku pri rešavanju domaćih sporova i sporova sa međunarodnim elementom putem arbitraže, posredovanja i putem drugim oblika alternativnog rešavanja sporova, u skladu sa sopstvenim pravilima i drugim pravilima i postupcima o kojima se stranke dogovore i
- ii. daje informacije o arbitraži, posredovanju i drugim alternativnim oblicima rešavanja sporova.

Član 3

Predsedništvo

1. Predsedništvo čine predsednik, potpredsednik i pet članova.
2. Predsedništvo u pojedinačnim postupcima donosi odluke za koje je nadležno, u skladu sa ovim Pravilima ili drugim pravilima LAC koje stranke dogovore. Odluke predsedništva su konačne i predsedništvo nije obavezno da ih obrazloži.
3. Sednice predsedništva saziva i vodi predsednik ili potpredsednik u njegovom odsustvu. Tri člana predsedništva čine kvorum. Predsedništvo donosi odluke većinom glasova prisutnih članova. U slučaju jednakog broja glasova odlučujući je glas predsedavajućeg. Član predsedništva ne može da se uzdrži od glasanja.

4. U hitnim slučajevima odluku u ime predsedništva donosi predsednik ili u njegovom odsustvu potpredsednik.
5. Član predsedništva nema pravo glasa ako se radi o odlučivanju u postupku u kome je imenovan za arbitra. Ta činjenica ne utiče na zahtevani kvorum predsedništva.

Član 4

Imenovanje predsedništva

1. Predsedništvo imenuje upravni odbor Privredne komore Slovenije (odbor direktora).
2. Mandat predsednika, potpredsednika i članova predsedništva traje četiri godine sa mogućnošću ponovnog imenovanja.
3. U izuzetnim okolnostima odbor direktora može da opozove člana predsedništva. Ako članu predsedništva prestane mandat zbog ostavke, opoziva ili nekog drugog razloga, odbor direktora imenuje novog člana predsedništva za preostali period mandata.

Član 5

Sekretarijat

1. Sekretarijat ima stručnu službu koja kontroliše efikasnost postupka i rada arbitara i obavlja druge poslove u skladu sa ovim Pravilima. Sekretarijatom rukovodi generalni sekretar.
2. Sekretarijat u pojedinačnim postupcima donosi odluke za koje je nadležan u skladu sa ovim Pravilima ili drugim pravilima LAC koje stranke dogovore. Odluke sekretarijata su konačne i sekretarijat nije obavezan da ih obrazloži.
3. Sekretarijat može da odluči u pojedinačnim pitanjima iz nadležnosti predsedništva koje predsedništvo prenese na sekretarijat.

Član 6

Imenovanje generalnog sekretara

Generalnog sekretara imenuje predsednik Privredne komore Slovenije uz saglasnost predsednika LAC, za mandatni period četiri godine, sa mogućnošću ponovnog imenovanja.

Član 7

Rad LAC

LAC čuva tajnost postupaka, arbitražnih odluka, zaključaka i drugih odluka. LAC u svim postupcima postupa nepristrasno i u duhu efikasnosti.

DODATAK II

TARIFA

Član 1

Taksa za registraciju

1. Taksa za registraciju iz člana 6 ovih Pravila iznosi 1.000 EUR i nepovratna je.
2. Taksa za registraciju je uključena u administrativne troškove LAC iz člana 3 ovog Dodatka.
3. Taksa za registraciju se uračunava u deo predujma koji plaća tužilac u skladu sa članom 47 ovih Pravila.

Član 2

Naknada za arbitražno veće

1. Sekretarijat određuje visinu naknade za predsednika arbitražnog veća i arbitra pojedinca na osnovu tabele A. Naknada za arbitra pojedinca je za 20% viša od naknade za predsednika arbitražnog veća.
2. Svaki od članova arbitražnog veća dobija 60% naknade određene za predsednika arbitražnog veća. Sekretarijat, posle savetovanja sa arbitražnim većem, može da odredi primenu drugačijeg procenta.
3. Vrednost spornog predmeta se određuje kao zbir vrednosti svih tužbenih zahteva i zahteva protivtužbi. Isto važi i za prigovore kompenzacije, sem ako njihovo razmatranje ne predstavlja bitno povećanje posla. Kada vrednost spornog predmeta nije moguće utvrditi, prilikom određivanja visine naknade arbitražnom veću sekretarijat uzima u obzir sve relevantne okolnosti predmeta.
4. Prilikom određivanja visine naknade arbitražnom veću sekretarijat uzima u obzir brižljivost i efikasnost arbitara, obim obavljenog posla, kompleksnost predmeta, efikasnost toka postupka i blagovremenost donošenja arbitražne odluke. U izuzetnim slučajevima sekretarijat može da odstupa od iznosa koji proizilazi iz Tabele A.

Član 3

Administrativni troškovi LAC

1. Sekretarijat određuje administrativne troškove LAC na osnovu Tabele B.
2. Vrednost spornog predmeta se određuje kao zbir vrednosti svih tužbenih zahteva i zahteva protivtužbi. Isto važi i za prigovore kompenzacije, sem ako njihovo razmatranje ne predstavlja bitno povećanje posla. Kada vrednost spornog predmeta nije moguće utvrditi, sekretarijat prilikom određivanja visine administrativnih troškova LAC uzima u obzir sve relevantne okolnosti predmeta.
3. U izuzetnim slučajevima sekretarijat može da odstupa od iznosa koji proizilazi iz Tabele B.

Član 4

Troškovi arbitražnog veća i LAC

1. Pored naknade za arbitražno veće i administrativnih troškova LAC sekretarijat određuje i visinu iznosa za pokrivanje razumnih troškova koji su nastali svakom od arbitara i LAC.
2. Troškovi arbitražnog veća mogu da uključuju i naknade i troškove za veštake koje u skladu sa članom 34 ovih Pravila postavlja arbitražno veće.
3. LAC usvaja smernice za obračunavanje troškova arbitražnog veća koje su namenjene arbitrima.

TABELA A

Vrednost spornog predmeta (u EUR)	Naknada za predsednika arbitražnog veća ¹ Minimum (u EUR)	Maksimum (u EUR)
do 25.000	1.800	2.700
od 25.000 do 50.000	1.800 + 2,8 % od vrednosti više od 25.000	2.700 + 4,2 % od vrednosti više od 25.000
od 50.000 do 100.000	2.500 + 4,2 % od vrednosti više od 50.000	3.750 + 6,3 % od vrednosti više od 50.000
od 100.000 do 250.000	4.600 + 1,6 % od vrednosti više od 100.000	6.900 + 2,4 % od vrednosti više od 100.000
od 250.000 do 500.000	7.000 + 1,56 % od vrednosti više od 250.000	10.500 + 2,34 % od vrednosti više od 250.000
od 500.000 do 1.000.000	10.900 + 1,22 % od vrednosti više od 500.000	16.350 + 1,83 % od vrednosti više od 500.000
od 1.000.000 do 2.000.000	17.000 + 0,64 % od vrednosti više od 1.000.000	25.500 + 0,96 % od vrednosti više od 1.000.000
od 2.000.000 do 5.000.000	23.400 + 0,42 % od vrednosti više od 2.000.000	35.100 + 0,63 % od vrednosti više od 2.000.000
od 5.000.000 do 10.000.000	36.000 + 0,34 % od vrednosti više od 5.000.000	54.000 + 0,51 % od vrednosti više od 5.000.000
od 10.000.000 do 20.000.000	53.000 + 0,2 % od vrednosti više od 10.000.000	79.500 + 0,3 % od vrednosti više od 10.000.000
od 20.000.000 do 50.000.000	73.000 + 0,12 % od vrednosti više od 20.000.000	109.500 + 0,18 % od vrednosti više od 20.000.000
od 50.000.000	određuje predsedništvo	

¹ Naknada za arbitra pojedinca je 20% viša od naknade za predsednika arbitražnog veća.

TABELA B

Vrednost spornog predmeta (u EUR)	Administrativni troškovi LAC (u EUR)
do 25.000	2.000
od 25.000 do 50.000	2.000 + 2 % od vrednosti više od 25.000
od 50.000 do 100.000	2.500 + 2 % od vrednosti više od 50.000
od 100.000 do 250.000	3.500 + 1 % od vrednosti više od 100.000
od 250.000 do 500.000	5.000 + 1 % od vrednosti više od 250.000
od 500.000 do 1,000.000	7.500 + 0,4 % od vrednosti više od 500.000
od 1,000.000 do 2,000.000	9.500 + 0,31 % od vrednosti više od 1,000.000
od 2,000.000 do 5,000.000	12.600 + 0,08 % od vrednosti više od 2,000.000
od 5,000.000 do 10,000.000	15.000 + 0,06 % od vrednosti više od 5,000.000
od 10,000.000 do 20,000.000	18.000 + 0,02 % od vrednosti više od 10,000.000
od 20,000.000 do 50,000.000	20.000 + 0,005 % od vrednosti više od 20,000.000
od 50,000.000	21.500

DODATAK III

POSTUPAK PRED ARBITROM ZA HITNE SLUČAJEVE

Član 1

Arbitar za hitne slučajeve

1. Postupak pred arbitrom za hitne slučajeve počinje na zahtev stranke u skladu sa članom 38 ovih Pravila.
2. Arbitar za hitne slučajeve ima nadležnost iz člana 37 stavova 1 i 2 ovih Pravila.
3. Nadležnost arbitra za hitne slučajeve prestaje predajom predmeta arbitražnom veću u skladu sa članom 20 ovih Pravila, odnosno kada privremena mera prestane da obavezuje stranke u skladu sa članom 7 stavom 3 ovog Dodatka.
4. Ako je predmet predat arbitražnom veću pre nego što arbitar za hitne slučajeve izrekne privremenu meru, arbitar za hitne slučajeve zadržava nadležnost da izrekne privremenu meru u roku iz člana 6 stava 2 ovog Dodatka.

Član 2

Zahtev za postupak pred arbitrom za hitne slučajeve

1. Zahtev za postupak pred arbitrom za hitne slučajeve (zahtev) stranka šalje LAC, po pravilu, putem elektronske pošte.
2. Zahtev treba da sadrži:
 - i. imena, adrese i kontaktne podatke (elektronske adrese, brojeve telefona, brojeve telefaksa) stranka i njihovih zastupnika,
 - ii. kopiju arbitražnog sporazuma ili, ako ne postoji posebna isprava o tome, opis i eventualne dokaze o postojanju arbitražnog sporazuma,
 - iii. opis spora,
 - iv. zahtevanu privremenu meru(e) i razloge za nju,
 - v. razloge hitnosti zbog kojih izricanje privremene mere ne može da sačeka konstituisanje arbitražnog veća,

- vi. predlog jezika i sedišta postupka pred arbitrom za hitne slučajeve kao i predlog merodavnog prava i
 - vii. dokaz o plaćenim troškovima postupka pred arbitrom za hitne slučajeve u skladu sa članom 8 ovog Dodatka.
3. Zahtev se podnosi na jeziku koji su stranke dogovorile kao jezik arbitražnog postupka. Ako se stranke o tome nisu dogovorile, zahtev se podnosi na jeziku na kome je sastavljen arbitražni sporazum.
 4. Kada stranka pre podnošenja zahteva za arbitražu zahteva postupak pred arbitrom za hitne slučajeve, zahtev za arbitražu se podnosi u roku od 10 dana od dana kada je sekretarijat primio zahtev za postupak pred arbitrom za hitne slučajeve. U suprotnom sekretarijat obustavlja postupak pred arbitrom za hitne slučajeve.
 5. Sekretarijat zahtev po prijemu bez odlaganja šalje suprotnoj stranci.

Član 3

Imenovanje arbitra za hitne slučajeve

1. Predsedništvo imenuje arbitra za hitne slučajeve u najkraćem mogućem roku, po pravilu u roku od 48 časova od prijema zahteva. Po imenovanju sekretarijat arbitru za hitne slučajeve bez odlaganja predaje zahtev.
2. Predsedništvo neće imenovati arbitra za hitne slučajeve ako iz zahteva proizilazi da nadležnost za rešavanje spora po ovim Pravilima očigledno (*prima facie*) ne postoji.
3. Arbitar za hitne slučajeve treba da bude nepristrasan i nezavisan. Arbitar je u obavezi da navede sve okolnosti koje bi mogle opravdano da dovedu u sumnju njegovu ili njenu nepristrasnost i nezavisnost. Na arbitra za hitne slučajeve primenjuje se član 18, sa izuzetkom roka iz člana 18 stava 2 ovih Pravila, koji je skraćen na tri dana.
4. Ako se stranke nisu drugačije dogovorile, arbitar za hitne slučajeve ne sme da bude imenovan za arbitra u bilo kom drugom postupku koji se odnosi na spor u vezi koga postupa kao arbitar za hitne slučajeve.

Član 4

Sedište postupka pred arbitrom za hitne slučajeve

Sedište postupka pred arbitrom za hitne slučajeve istovetno je sedištu koje su stranke dogovorile kao sedište arbitraže. Ako se stranke o sedištu postupka pred arbitrom za hitne slučajeve nisu dogovorile, sedište je u Ljubljani, sem ako predsedništvo prema okolnostima predmeta ne odredi drugačije.

Član 5

Vođenje postupka pred arbitrom za hitne slučajeve

Arbitar za hitne slučajeve vodi postupak na način koji smatra odgovarajućim. Pri tome uzima u obzir okolnosti predmeta i hitnost postupka. U svakom slučaju arbitar za hitne slučajeve stranke tretira jednako i svakoj od njih daje razumnu mogućnost da se izjasni o predmetu.

Član 6

Odluka o privremenoj meri

1. Arbitar za hitne slučajeve donosi odluku o privremenoj meri u obliku zaključka.
2. Arbitar za hitne slučajeve donosi zaključak u roku od 15 dana od dana kada mu je sekretarijat predao zahtev u skladu sa članom 3 stavom 1 ovog Dodatka. Predsedništvo može da produži taj rok iz opravdanih razloga na predlog arbitra za hitne slučajeve ili po sopstvenoj inicijativi. Pri tome od arbitra za hitne slučajeve može da zahteva izveštaj o stanju predmeta i razlozima nemogućnosti donošenja zaključka u određenom roku.
3. Zaključak treba da:
 - i. bude donet u pismenom obliku,
 - ii. sadrži datum donošenja, sedište postupka pred arbitrom za hitne slučajeve i razloge na kojima se zasniva i
 - iii. sadrži potpis arbitra za hitne slučajeve.
4. Arbitar za hitne slučajeve bez odlaganja dostavlja zaključak strankama i LAC.

Član 7

Dejstvo privremene mere

1. Privremena mera je za stranke obavezujuća. Prihvatanjem ovih Pravila stranke se obavezuju da će svaku privremenu meru izvršiti bez odlaganja, odnosno u roku koji odredi arbitar za hitne slučajeve.
2. Arbitar za hitne slučajeve na obrazložen predlog bilo koje stranke privremenu meru može da izmeni, zadrži ili je opozove.
3. Privremena mera prestaje da obavezuje stranke:
 - i. ako je postupak pred arbitrom za hitne slučajeve obustavljen u skladu sa članom 2 stavom 4 ovog Dodatka, ili
 - ii. ako je usvojen zahtev za izuzeće arbitra za hitne slučajeve, ili
 - iii. ako je tako odlučio arbitar za hitne slučajeve ili arbitražno veće, ili
 - iv. okončanjem arbitražnog postupka, sem ako arbitražno veće ne odluči drugačije.
4. Arbitražno veće ne obavezuje privremena mera arbitra za hitne slučajeve i razlozi njenog donošenja.

Član 8

Troškovi postupka pred arbitrom za hitne slučajeve

1. Stranka je dužna da plati troškove postupka pred arbitrom za hitne slučajeve prilikom podnošenja zahteva.
2. Troškovi postupka pred arbitrom za hitne slučajeve sastoje se od:
 - i. naknade arbitru za hitne slučajeve u iznosu 10.000 EUR i
 - ii. nepovratne administrativne takse u iznosu 3.000 EUR.
3. Troškovi postupka pred arbitrom za hitne slučajeve ne uključuju eventualni porez na dodatu vrednost.
4. Na predlog arbitra za hitne slučajeve ili po sopstvenoj inicijativi predsedništvo može da odluči o povećanju ili smanjenju troškova postupka, pri čemu uzima u obzir okolnosti predmeta, obavljen posao arbitra za hitne slučajeve i LAC i druge relevantne okolnosti.

5. Ako stranka ne plati troškove postupka pred arbitrom za hitne slučajeve u roku, sekretarijat neće razmatrati zahtev, odnosno obustaviće postupak.
6. Arbitražno veće na zahtev bilo koje stranke u arbitražnoj odluci odlučuje o raspodeli troškova postupka pred arbitrom za hitne slučajeve među strankama.

Član 9

Osnovno pravilo

U vezi svih pitanja koja ovim Dodatkom nisu posebno regulisana arbitar za hitne slučajeve, predsedništvo i sekretarijat postupaće u duhu ovog Dodatka i Arbitražnih pravila Ljubljanskog arbitražnog centra pri Privrednoj komori Slovenije.

STANDARDNE ARBITRAŽNE KLAUZULE

Arbitražni postupak

Svaki spor, nesaglasnost ili zahtev koji proizilazi iz ovog ugovora ili je vezan za ovaj ugovor, uključivo njegovo kršenje, prestanak ili važenje, biće konačno rešen u arbitražnom postupku u skladu sa Arbitražnim pravilima Ljubljanskog arbitražnog centra pri Privrednoj komori Slovenije.

Preporučeni dodaci:

- *Arbitražno veće čine [tri arbitra/arbitar pojedinac].*
- *Sedište arbitraže biće [grad i država].*
- *Arbitražni postupak će se voditi na [...] jeziku.*
- *Za odlučivanje o predmetu spora primeniće se [...] materijalno pravo.*

Ubrzani arbitražni postupak

Svaki spor, nesaglasnost ili zahtev koji proizilazi iz ovog ugovora ili je vezan za ovaj ugovor, uključivo njegovo kršenje, prestanak ili važenje, biće konačno rešen u arbitražnom postupku u skladu sa Arbitražnim pravilima Ljubljanskog arbitražnog centra pri Privrednoj komori Slovenije primenom pravila o ubrzanom arbitražnom postupku.

Preporučeni dodaci:

- *Arbitražno veće čine [arbitar pojedinac/tri arbitra].*
- *Sedište arbitraže biće [grad i država].*
- *Arbitražni postupak će se voditi na [...] jeziku.*
- *Za odlučivanje o predmetu spora primeniće se [...] materijalno pravo.*

Arbitražni postopak bez arbitra za hitne slučajeve

Svaki spor, nesaglasnost ili zahtev koji proizilazi iz ovog ugovora ili je vezan za ovaj ugovor, uključivo njegovo kršenje, prestanak ili važenje, biće konačno rešen u arbitražnom postupku u skladu sa Arbitražnim pravilima Ljubljanskog arbitražnog centra pri Privrednoj komori Slovenije. Pravila postupka pred arbitrom za hitne slučajeve se ne primenjuju.

Preporučeni dodaci:

- *Arbitražno veće čine [tri arbitra/arbitar pojedinac].*
- *Sedište arbitraže biće [grad i država].*
- *Arbitražni postopak će se voditi na [...] jeziku.*
- *Za odlučivanje o predmetu spora primeniće se [...] materijalno pravo.*

Kako koristiti standardne arbitražne klauzule LAC

Strankama koje žele da predaju spor na rešavanje Ljubljanskom arbitražnom centru pri Privrednoj komori Slovenije (LAC) savetuje se da u svoj ugovor uključe jednu od gore navedenih standardnih arbitražnih klauzula.

Uključivanjem standardne arbitražne klauzule u svoj ugovor stranke se dogovaraju da će spor rešavati u arbitražnom postupku pred Ljubljanskim arbitražnim centrom pri Privrednoj komori Slovenije i tako obezbediti brzo, efikasno i stručno rešenje svog spora. Standardne arbitražne klauzule stranke mogu da dopune ili prilagode u skladu sa svojim potrebama, odnosno okolnostima. Pri oblikovanju arbitražne klauzule stranke mogu da dogovore npr. drugačiji broj arbitara (Ljubljanska arbitražna pravila u osnovi predviđaju tročlano arbitražno veće). Isto tako, stranke u arbitražnom sporazumu mogu da odrede i sedište arbitraže, jezik postupka i materijalno pravo koje će se primenjivati u vezi predmeta spora.

Kada se radi o jednostavnijim sporovima ili sporovima manje vrednosti, kod kojih je strankama brzina rešavanja spora od posebnog značaja, u ugovor mogu da uključe posebnu standardnu arbitražnu klauzulu koja određuje primenu pravila o ubrzanom arbitražnom postupku (član 48 Ljubljanskih arbitražnih pravila).

Ljubljanska arbitražna pravila regulišu i poseban postupak pred arbitrom za hitne slučajeve (Dodatak III). Kada stranke žele da isključe primenu postupka pred arbitrom za hitne slučajeve savetuje se da u ugovor uključe posebnu standardnu arbitražnu klauzulu koja određuje isključivanje primene pravila pred arbitrom za hitne slučajeve.

Stranke treba pažljivo da definišu arbitražnu klauzulu. Važno je da je arbitražna klauzula definisana tako da iz nje jasno i nedvosmisleno proizilazi dogovor stranaka da se eventualni spor konačno rešava pred arbitražom (a ne pred redovnim sudom) i da će se predati na rešavanje LAC. Nejasna ili dvosmislena arbitražna klauzula postupak bitno otežava ili ga u krajnjem slučaju onemogućava.

Više informacija o arbitražnom postupku i standardne arbitražne klauzule na drugim jezicima moguće je naći na:

www.sloarbitration.eu.

Ljubljanski Arbitražni Centar
pri Privrednoj komori Slovenije
Dimičeva ulica 13, 1504 Ljubljana, Slovenia

www.sloarbitration.eu

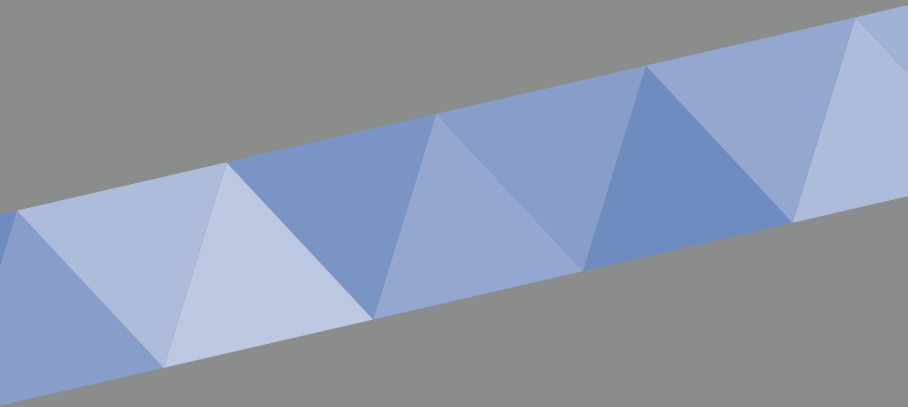
Sekretariat:

t: +386 1 58 98 180

f: +386 1 58 98 400

arbitraza.lj@gzs.si

www.sloarbitration.eu